

Rada Gminy w Otyniu

**ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE**

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) **stwierdzam nieważność w całości** uchwały Rady Gminy Otyń **nr IV/27/2011** z dnia 31.01.2011 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za wodę pobieraną z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia Gminy Otyń w wodę.

**Uzasadnienie**

W dniu 31.01.2011 r. Rada Gminy w Otyniu podjęła uchwałę **nr IV/27/2011** w sprawie ustalenia wysokości opłat za wodę pobieraną z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia Gminy Otyń w wodę.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 9.02.2011 r.

Dokonana przez organ nadzoru ocena prawna powyższej uchwały prowadzi do wniosku, iż akt ten jest sprzeczny z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20.12.1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. Nr 9 poz. 43 z późn. zm.)

W badanej uchwale Rada Gminy w Otyniu dokonała określenia stawek za 1 m<sup>3</sup> wody pobieranej z wodociągów Gminy Otyń. W podstawie prawnej wydanego aktu powołano m. in. art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej. Oparcie uchwały o przepisy powyższej ustawy nie znajduje jednak uzasadnienia prawnego. Przepisy ustawy o gospodarce komunalnej statuuja generalne upoważnienie dla rady gminy do stanowienia o zasadach (w tym o cenach) i formach prowadzenia gospodarki komunalnej. Przepisy powyższe stanowiły podstawę prawną dla ustalania wysokości stawek za wodę jedynie do czasu wejścia w życie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj.: Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858 z późn. zm.). Przywołana ustawa zwiera uregulowania o charakterze *lex specialis* w stosunku do ustawy o gospodarce komunalnej, tym samym wyłączające zastosowanie tejże ostatniej.



Z informacji przedstawionej przez Wójta Gminy Otyń wynika, iż w Gminie nie funkcjonuje przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne, a realizacja zadań w zakresie zaopatrzenia w wodę realizowana jest przez Urząd Gminy.

Fakt braku wyodrębnienia w gminie osobnego podmiotu zajmującego się gospodarką wodno – ściekową w żaden sposób nie przekreśla jednak obowiązku stosowania się przez organy gminy do zapisów i procedur ustalania opłat za wodę przewidzianych ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...).

Należy zaznaczyć, iż przepisy ustawy o gospodarce komunalnej dają gminie swobodę wyboru form organizacyjno - prawnych wykonywania zadań z zakresu gospodarki komunalnej (a do takich należy m. in. zaopatrzenie w wodę). W świetle przepisów powyższej ustawy gmina może realizować przedmiotowe zadania samodzielnie lub za pośrednictwem podmiotów zewnętrznych. W pierwszym z wymienionych przypadków gospodarka komunalna może być prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego w szczególności w formach: samorządowego zakładu budżetowego (a więc podmiotu nie wyodrębnionego ze struktury gminy i działającego w ramach jej osobowości prawnej) lub w formie spółek prawa handlowego (będących podmiotami samodzielnymi, wyposażonymi we własną osobowość prawną). Przywołany przepis, z uwagi na zawarty w nim zwrot „w szczególności” zawiera otwarty katalog form organizacyjnych samodzielnego prowadzenia przez gminę spraw z zakresu gospodarki komunalnej. Poza wymienionymi w nim samorządowymi zakładami budżetowymi i spółkami prawa handlowego tego typu zadania mogą być realizowane więc także i przez inne jednostki sektora finansów publicznych tworzone przez j.s.t, a w szczególności jednostki budżetowe (urzędy, szkoły, instytucje kultury itp.) W przypadku natomiast, gdy zadanie z zakresu gospodarki komunalnej gmina chce wykonywać za pośrednictwem podmiotów zewnętrznych, wówczas w drodze umowy może powierzać wykonywanie tychże zadań stosownym osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej.

W realiach niniejszej sprawy zadania z zakresu zaopatrzenia w wodę realizowane są przez urząd gminy. Należy jednak odnotować, iż fakt ten, tak jak zostało to już wskazane na wstępie, nie przekreśla obowiązku stosowania przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...). Wprowadzie zgodnie z art. 2 pkt 21 przedmiotowej ustawy zbiorowe zaopatrzenie w wodę jest to działalność polegająca na ujmowaniu, uzdatnianiu i dostarczaniu wody, którą prowadzi przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Powyższe wskazywałoby zatem, iż o zastosowaniu omawianej ustawy można mówić tylko wówczas, gdy czynności związane ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę wykonywane są przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Powyższy wniosek jest jednak nieprawidłowy, a to z uwagi na treść art. 2 pkt 4 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...). W przywołanym przepisie ustawodawca wprowadził definicję legalną „przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego”, zgodnie z którą pod tym pojęciem należy rozumieć nie tylko przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli prowadzi działalność gospodarczą w



zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, ale także gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność. Urząd gminy jest właśnie ową „gminną jednostką organizacyjną”, o której mowa w powyższym przepisie (tak też Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wlkp. w wyroku z dnia 6.09.2006 r. II SA/Go 337/06).

Przedstawione uwagi prowadzą zatem do konstatacji, iż w przypadku, gdy zadania z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę wykonuje Urząd gminy, wówczas stanowi on przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne w rozumieniu ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę (...). Powyższe oznacza, iż urząd gminy zobligowany jest do wykonywania wszystkich obowiązków nałożonych przedmiotową ustawą na przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne. Podstawowym obowiązkiem w tym zakresie jest przewidziany w art. 20 ust. 1 obowiązek przygotowania taryfy cen za dostarczanie wody. Uchwalenie stawek wody w oparciu o przepisy ustawy o gospodarce komunalnej stanowi zatem istotne naruszenie prawa, które skutkować musi wyeliminowaniem badanej uchwały z obrotu prawnego.

Na marginesie odnotować należy, iż w oparciu o dane zawarte w uzasadnieniu uchwały, stwierdzić można, iż rada gminy ustanowiła ceny wody na poziomie dużo wyższym aniżeli jest to niezbędne do pokrycia uzasadnionych kosztów dostarczania wody. Wedle podanych danych, prognozowane wydatki związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem wodociągów w gminie wyniosą 349.129 zł, przychody ze sprzedaży osiągną natomiast wysokość przeszło 443 tys. zł brutto ( $186.517 \text{ m}^3 \times 2,20 + \text{VAT}$ ). Powyższe oznacza, iż ceny wody ukształtowano na poziomie zawierającym przeszło 25% marżę zysku. Należy tym czasem mieć na uwadze, iż dostarczanie wody stanowi wedle ustawy usługę o charakterze użyteczności publicznej, a więc taką, która z definicji ma charakter deficytowy i koszty jej świadczenia muszą w jakiej części obciążać jednostkę samorządu terytorialnego, a nie tylko odbiorców. Wprawdzie zgodnie z rozporządzeniem Ministra budownictwa z dnia 28.06.2008 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, niezbędne przychody przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego (w oparciu o które kształtuje się cenę) uwzględniają również marżę zysku, to jednak jest to ostatni element jaki brany jest pod uwagę przy kształtowaniu poziomu cen i nie powinien on pozostawać w rażącej dysproporcji do rzeczywistych kosztów prowadzonej działalności.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

#### **Pouczenie:**

Na niniejsze rozstrzygnięcie służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od

daty doręczenia rozstrzygnięcia. Skargę wnosi się za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

*Czesław Domalewski*  
DYREKTOR GENERALNY

*m*  
RADCA PRAWNY  
mgr Tomasz Domina  
R-ZG-G-298

Otrzymują:

- INSPEKTOR**  
1. adresat  
2. ad acta  
W Wydziale Nadzoru i Kontroli

*Stawomir Dudziak*  
Stawomir Dudziak

z up. Dyrektora Wydziału Nadzoru i Kontroli

*Krzyszyna Brodowska*  
Starszy Inspektor Wojewódzki  
w Wydziale Nadzoru i Kontroli